

Uzasadnienie

W dniu 22 lutego 2021 r. do Rady Gminy Włocławek została złożona petycja o wydanie opinii w sprawie przeprowadzenia referendum ludowego. Wnosząca petycję wyraziła zgodę na publikację jej danych koniecznych do zrealizowania petycji. Należy uznać, że do rozpatrzenia petycji nie jest konieczne podawanie w treści uchwały danych osobowych, osoby wnoszącej petycję.

Zgodnie z art.18b ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020 r. poz.713 z późn. zm.), rada gminy rozpatruje skargi na działania wójta i gminnych jednostek organizacyjnych; wnioski oraz petycje składane przez obywateli, w tym celu powołuje komisję skarg, wniosków i petycji.

Petycja była przedmiotem posiedzenia Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Gminy Włocławek w dniu 11 maja 2021 r. Komisja dokonała kontroli petycji pod względem formalnym tj. sprawdzenia, czy petycja spełnia wymagania opisane w art. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870).

W wyniku podjętych czynności Komisja ustaliła, że złożona petycja spełnia wymagania formalne stawiane petycjom wnoszonym przez osoby fizyczne. Petycja została wniesiona w interesie publicznym. Komisja Skarg, Wniosków i Petycji rozpoznając petycję uznała, iż kwestie poruszane w petycji nie mieszczą się w zakresie kompetencji Rady Gminy Włocławek i jednocześnie zaopiniowała petycję jako niezasługującą na uwzględnienie.

Rada gminy, jako organ uchwałodawczy gminy, zobowiązana jest bowiem do działania na podstawie i w granicach prawa, co oznacza, że każda czynność podejmowana przez radę gminy powinna znajdować podstawę w przepisach prawa, a uchwały o charakterze niewładczym (apele, rezolucje odezwy) muszą mieścić się w kompetencjach gminy i organu stanowiącego, określonych przez ustawy oraz dotyczyć spraw właściwych dla społeczności lokalnej. Biorąc pod uwagę przepis art.18 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.), który stanowi: „Do właściwości rady gminy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy, o ile ustawy nie stanowią inaczej”, wskazać należy, że niedopuszczalna jest jego wykładnia rozszerzająca. W orzecznictwie oraz w doktrynie przyjmuje się, że przepis art. 18 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym daje podstawę do podjęcia uchwały przez radę gminy tylko wówczas, gdy istnieje konkretny przepis prawa materialnego zobowiązujący do wydania takiej uchwały lub sprawa dotyczy materii niemającej charakteru normatywnego np. o charakterze programowym, intencyjnym,

pozostających w granicach zadań gminy przewidzianych w przepisach prawa. Biorąc pod uwagę treść złożonej petycji taki przypadek jednak nie występuje.

Zgodnie z art.125 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. (Dz. U. z 1997r. Nr 78, poz.483) w sprawach o szczególnym znaczeniu dla państwa może być przeprowadzone referendum ogólnokrajowe, które ma prawo zarządzić Sejm bezwzględną większością głosów wobec obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów lub Prezydent Rzeczypospolitej za zgodą Senatu wyrażoną bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby senatorów. Zasady i tryb przeprowadzania referendum określa ustawa. Natomiast ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym w art. 6 określa „ 1. Do zakresu działania gminy należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, niezastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów. Jeżeli ustawy nie stanowią inaczej, rozstrzyganie w sprawach, o których mowa w ust. 1, należy do gminy”. Do zakresu działania gminy nie należy wydawanie opinii w zakresie referendum ogólnokrajowego. Ustawa o samorządzie gminnym przewiduje przeprowadzenie referendum lokalnego w przypadku wskazanym w art. 4c ust.1 oraz referendum gminne o którym mowa w art. 12 ustawy. Zasady i tryb przeprowadzania referendum lokalnego i referendum gminnego określa ustawa z dnia 15 września 2000 r. o referendum lokalnym (Dz.U. z 2019 r. poz. 741). W ustawach brak jest określenia „referendum ludowe”.

Zgodnie z art. 2 ust.3 ustawy o petycjach, przedmiotem petycji może być żądanie, w szczególności, zmiany przepisów prawa, podjęcia rozstrzygnięcia lub innego działania w sprawie dotyczącej podmiotu wnoszącego petycję, życia zbiorowego lub wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, mieszczących się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji. Wnioskowane przez wnoszącą petycję działanie polegające na wydaniu przez radę gminy opinii w sprawie przeprowadzenia referendum ludowego, nie mieści się w zakresie działania organów gminy. Uchwała Rady Gminy Włocławek zawierająca treść określoną przez wnoszącą petycję wykraczałaby poza zakres zadań gminy i byłaby niezgodna z obowiązującym prawem.

Biorąc zatem powyższe pod uwagę oraz po przedstawieniu opinii Komisji Skarg, Wniosków i Petycji wyrażonej na posiedzeniu w dniu 11 maja 2021 r., Rada Gminy Włocławek uznaje petycję, której przedmiotem jest wydanie przez Radę Gminy Włocławek opinii, petycja nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy o petycjach podmiot rozpatrujący petycję zawiadamia podmiot wnoszący petycję o sposobie jej załatwienia wraz z uzasadnieniem w formie pisemnej albo za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Zawiadomienie o sposobie załatwienia petycji jest czynnością materialno-techniczną, która kończy postępowanie petycyjne. Nie może, zgodnie z art. 13 ust.2 ustawy o petycjach, być ono przedmiotem skargi wnoszonej w trybie ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. po .735) i nie podlega kontroli instancyjnej lub kontroli sądowej - postanowienie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach z dnia 18 lutego 2021 r. Sygn. Akt IISA/Ke 31/21 - LEX 3125347.